

Transfer zwrotny na poziomie składni: oddziaływanie języka duńskiego, szwedzkiego lub norweskiego jako trzeciego (L3) na angielski (L2) u użytkowników polskiego (L1)

U podstaw holistycznego podejścia do wielojęzyczności leży założenie, że wszystkie języki nabywane przez osobę uczącą się nie stanowią oddzielnych systemów, a raczej tworzą unikalną konfigurację, będącą ich połączeniem. To oznacza, że wszystkie języki obecne w umyśle osoby wielojęzycznej mogą wchodzić w interakcje ze sobą. W związku z tym, kiedy uczymy się nowego języka, często możemy zaobserwować silny wpływ języków, które już znamy. Mogą to być słowa lub wyrażenia z innych języków w naszym repertuarze, ale także sposób, w jaki konstruujemy nowe zdania. Obecne teorie dotyczące nabywania języka trzeciego lub kolejnego nie są zgodne odnośnie tego, który z języków wywiera największy wpływ – może być to język pierwszy, język drugi, a także oba naraz. Można natomiast zaobserwować, że im bardziej biegle osoba ucząca się posługuje się swoim trzecim językiem, tym mniej doświadcza wpływów wynikających ze znajomości języków pozostałych. Biorąc to pod uwagę, obecne badanie zakłada, że w momencie nabycia biegłości w języku trzecim kierunek wywieranego wpływu zostanie odwrócony. Tym samym, głównie drugi, ale potencjalnie także pierwszy język zacznie podlegać wpływom wynikającym ze znajomości języka trzeciego. Dlatego też celem badania jest rozważenie następujących pytań: czy przyswajanie języka trzeciego lub kolejnego wpływa na języki, które znaliśmy wcześniej? Czy wpływ ten dotyczy jedynie języka obcego, czy także natywnego? Czy poziom znajomości języka trzeciego odgrywa istotną rolę?

W badaniu uczestniczyć będą trzy różne grupy osób trójjęzycznych. Ich językiem pierwszym będzie polski, a drugim angielski. Język trzeci – norweski, szwedzki lub duński – będzie natomiast czynnikiem różnicującym te grupy. Do badania rekrutowani będą uczący się na różnych poziomach zaawansowania, jednak każda z osób badana będzie jedynie raz. Uczestnicy i uczestniczki wezmą udział w serii zadań. W pierwszej kolejności badani i badane zostaną poproszeni o określenie czy postrzegają różne zdania jako akceptowalne, czy też nie. Następnie będą poproszeni o samodzielne wyprodukowanie innych zdań. Zastosowanie dwóch różnych zadań mierzących zarówno rozumienie, jak i produkcję ustną pozwoli na rozważenie, czy któryś z tych obszarów jest bardziej podatny na oddziaływanie języka trzeciego. Aby wyizolować wynikające ze znajomości tego języka skutki, ich odpowiedzi zostaną porównane z tymi udzielonymi przez grupy osób dwu- oraz jednojęzycznych, którzy wezmą udział w tych samych zadaniach. Dodatkowo, wszyscy uczestnicy i uczestniczki zostaną poproszeni o udzielenie informacji na temat znanych im języków, a także o wypełnienie testów sprawdzających poziom zaawansowania językowego.

Projekt przyczyni się do poszerzenia wiedzy na temat wielu zagadnień dotyczących nabywania języka trzeciego lub kolejnego. Przede wszystkim zbadane zostanie to, w jaki sposób nowo nabyty język wpływa na języki, które uczący się znali już wcześniej. Poprzez skupienie na uczących się na różnych poziomach zaawansowania językowego, badanie dodatkowo dostarczy danych na temat procesu przyswajania języków skandynawskich jako trzecich. Dane te będą dotyczyły nie tylko każdego z tych języków z osobna, ale także umożliwią porównania między nimi. Tym samym, badanie przyczyni się do rozwoju wiedzy na temat tego, jak różne języki oddziałują na siebie w umyśle osoby wielojęzycznej. Wyniki zwiększą także świadomość wokół tego, z jakimi wyzwaniem mierzą się osoby podejmujące się nauki języka trzeciego lub kolejnego oraz jak można je wspomagać w procesie edukacji.